

ДЛЯ ПРИХИЛЬНИКІВ РОМАНУ
«ЖОРСТОКИЙ ПРИНЦ» ГОЛЛІ БЛЕК

САРА ДЖ. МААС

ДВІР
ХОЛОДУ
і ЗОРЯНОГО
СЯЙВА

ФЕНТЕЗІ, ГІДНЕ ПОРІВНЯННЯ
ЗІ СВІТОМ ДЖОРДЖА МАРТІНА

 Vivat
ВИДАВНИЦТВО

САРА ДЖ. МААС

ДВІР
ХОЛОДУ
і ЗОРЯНОГО
СЯЙВА

2023

ISBN 978-617-17-0068-0 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Електронна версія створена за виданням:

Серія «Художня література»

Перекладено за виданням: Sarah J. Maas. A Court of Frost and Starlight / Sarah J. Maas. — New York : Bloomsbury, 2018. — 272 p.

Опубліковано за домовленістю з Bloomsbury Publishing Inc.

Переклад з англійської Тетяни Іванової

Дизайнер обкладинки Марія Глушко

Маас С. Дж.

М12 Двір холоду і зоряного сяйва : роман / Сара Дж. Маас ; пер. з англ. Т. Іванової. — Х. : Віват, 2023. — 256 с. — (Серія «Художня література», 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-982-945-0 (укр.)

ISBN 978-1-68119-631-2 (англ.)

Фейра і Різ разом зі своїми друзями взялися відновлювати Двір Ночі та місто, що зазнало значних руйнувань під час війни. Наближається Зимове Сонцестояння, а з ним і довгоочікуваний перепочинок. Однак попри святкову атмосферу тіні минулого не дають про себе забути. Фейра, яка святкуватиме своє перше зимове сонцестояння, виявляє, що близькі їй люди постраждали набагато сильніше, ніж можна було очікувати, і це може вплинути на майбутнє Двору і всього їхнього світу...

УДК 821.111(73)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)

ISBN 978-966-982-945-0 (укр.)

ISBN 978-1-68119-631-2 (англ.)

© Sarah J. Maas, 2018

© Kelly de Groot, map, 2017

© ТОВ «Видавництво «Віват»», видання українською мовою, 2023

РОЗДІЛ 1

ФЕЙРА

Годину тому над Веларісом закружляв перший сніг цієї зими.

А земля замерзла ще минулого тижня, тому на момент, коли я поснідала тостами з беконом і запила їх горнятком гарячого чаю, світлу бруківку вже припорошило білою пухкою пудрою.

Я не знала, куди подівся Різ. Коли я прокинулась, його вже не було поряд, і матрац із його боку ліжка був уже холодний. Нічого незвичного. Останніми днями в нас обох було стільки справ, що спати ми падали геть виснажені.

Тепер, сидячи в нашому міському будинку за довгим обіднім столом із вишневого дерева, я насупилася, роздивляючись білий серпанок за шибками величезних вікон.

Колись я боялася першого снігу, із жахом чекала на вісника довгих жорстоких зим.

Але саме довга жорстока зима завела мене так глибоко в ліси того дня майже два роки тому. Довга жорстока зима довела мене до такого відчаю, що змусила вбити вовка, і зрештою привела сюди — у нове життя, до цього... щастя.

Сніг падав пухкими м'якими гронами на суху траву маленького моріжка, на вигини й шпилі декоративного паркана поза ним.

І під кружляння кожної легенької сніжинки в мені прокидалася й підіймалася іскриста холодна сила. Я була Вищою Леді Двору Ночі, так, але благословенною дарами решти Дворів. І ось Зима вирішила вийти погратися.

Нарешті я достатньо прокинулась, щоб дати лад думкам, опустила щит із чорного адаманту, що зазвичай затуляв мій розум, і послала на міст між нашими з Різом душами першу думку: «І куди це ти вдосвіта полетів?»

Питання гулькнуло в п'їтьму. Чїтка ознака того, що Рїз далеко вїд Веларїса. І навряд чи в кордонах Двору Ночї. У цьому теж не було нїчого незвичайного: протягом минулих мїсяцїв вїн часто навїдував наших союзникїв, щоб укрїпити зв'язки мїж Дворами, налагодити торговельнї шляхи та тримати руку на пульсї щодо планїв свїту без Стїни. Я часто приєднувалася до нього, коли давали змогу власнї справи.

Я пїдхопила тарїлку, допила останнї краплї чаю і попрямувала в бїк кухнї. Ігри з кригою та снїгом могли зачекати.

Нуала вже поралася бїля столу, готуючись подавати обїд. Керрїдвен, її близнючки, нїде не було видно. Я вїдмахнулася вїд спроби забрати в мене посуд.

— Сама помию, — сказала я замїсть привїтання.

Напївпривид, по лїктї в борошнї вїд готування якогось м'ясного пирога, вдячно всмїхнулася й пустила мене до мийки. Багатослївною вона нїколи не була, просте анї її, нї близнючку нїхто не вважав сором'язливими. Тому що обидвї сестри старанно шпигували для Рїза та Азрїеля.

— І досї снїжить, — помїтила я мимохїдь, визираючи в кухонне вїкно на садочок, доки сполїскувала тарїлку, виделку й горня.

Елейн уже пїдготувала садок до зими, накрила чутливї до холоду клумби й деревця мїшковиною.

— Цїкаво, чи вщухне до ночї.

Нуала накрила пирїг мереживом бїлого тїста й заходилася захищувати краєчки. Примарнї пальцї рухалися швидко та вправно.

— Приємно було б зустрїти бїле Сонцестояння, — озвалася вона мелодїйним, але нїби приглушеним голосом, з нотками шепотїння й тїней. — Трапляються роки, коли воно дуже тепле.

Так. Зимове Сонцестояння. За тиждень. А я досї не зжилася зї своєю роллю Вищої Ледї, тому гадки не мала, яких формальних кроків вїд мене вимагатимуть. І чи буде в нас Верховна Жриця для пишної церемонїї, на кшталт тїєї, що її Аянта влаштувала торїк...

Торїк. Великї боги, минув уже рїк, вїдколи Рїз, вїдчайдушно бажаючи врятувати мене вїд отрути Двору Весни, з'явився з вимогою щодо

своєї угоди й вихопив мене із чорного відчаю. Запізнився він хоч на хвилинку, і сама лише Мати знає, що тоді сталося б. Де я нині була б.

Сніг кружляв у садочку, засипаючи брунатну мішковину на кущах.

Мій суджений так самовіддано й безкорисливо докладав усіх зусиль, не сподіваючись на те, що я коли-небудь оберу його.

Ми обоє билися за наше кохання, стікали за нього кров'ю. Різ навіть помер заради цього.

Я досі бачила той момент уві сні та іноді увіч. Знову бачила, яким стало його обличчя, як припинили здійматися груди, відчувала, як зв'язок між нами розірвало вщент. Я досі відчувала порожнечу в грудях відгомоном втрати над поцяткованою зорями річкою, якою текла між нами сила зв'язку. Саме це відлуння будило мене посеред ночі, висмикувало з розмови, відволікало від малювання чи страв.

Різ чудово розумів, чому я іноді вночі пригортаюся так близько, як тільки можу, і чому в ясні сонячні дні іноді хапаюся за його руку. Він знав, так само як я знала, чому іноді його погляд ставав таким відсутнім, чому він час від часу просто блимав на нас, ніби не вірячи в те, що бачить, і чому потирав груди, наче намагався втамувати біль.

Робота допомагала. Нам обом. Постійна праця, безперервна зосередженість — мені іноді ставало лячно від думки про тихі вільні дні, які колись настануть, і відкладені думки нарешті напосядуть на мене. Дні, коли я залишуся наодинці зі згадкою про те, як Різ лежить на камінні мертвий, як король Гайберну скручує моєму батькові в'язи, а з небес на землю попелом сиплються знищені іллірійці.

Та може статися й так, що одного дня навіть робота не стане на заваді навалі цих думок.

На щастя, в осяжному майбутньому роботи залишалось вдосталь. І відбудова Веларіса після атаки Гайберну була лише одним з багатьох важливих завдань. Решта справ теж потребувала уваги — як у Веларісі, так і поза межами міста: в іллірійських горах, у Кам'яному Місті, у всьому величезному Дворі Ночі. А також в інших Дворах Прифії. І новому світі, що виринав за ними.

Але не тепер. Сонцестояння. Найдовша ніч року.

Я розвернулася від вікна до Нуали, досі невдоволеної заціпанними краєчками пирога.

— Тут це теж особливе свято? — спитала я ніби мимохідь. — Не тільки в Зимі та Дні?

І у Дворі Весни.

— О, так. — Нуала нависла над столом, розглядаючи пиріг. Досвідчена шпигунка, тренувана особисто Азріелем, і талановита куховарка. — Ми дуже його любимо. Це сімейне, тепле, миле свято. Подарунки, музика й ласощі, а іноді святкування під зоряним сяйвом...

Цілковита протилежність розкутим багатолюдним і багатоденним святкуванням, які мені довелося пережити минулого року. Але ж... подарунки.

Я мала купити їм усім подарунки. Ні, не «мала», я хотіла. Тому що всі вони були моїми друзями, а тепер і родиною, усі вони билися, стікали кров'ю і помирили поряд зі мною.

Я відкинула образ, який заскочив мене зненацька: Неста схилилася над пораненим Кассіаном, вони ладні померти разом, у протистоянні з королем Гайберну. А за ними лежить труп мого батька.

Я покрутила шиєю. Так, святкування нам не завадить. Ми дедалі рідше збиралися разом довше ніж на годину чи дві.

— А ще це час відпочинку, — вела далі Нуала. — Час поміркувати над темрявою і тим, що саме вона дає змогу світлу сяяти.

— Буде якась церемонія?

Напівпривид знизала плечима.

— Так, але ніхто з нас на неї не ходить. Вона для тих, хто бажає вшанувати відродження світла, і зазвичай полягає в тому, щоб усю ніч просидіти в цілковитій темряві. — На її губах проступив натяк на усмішку. — Для нас із сестрою не те щоб нова забавка. Як і для Вищого Лорда.

Я кивнула, намагаючись приховати величезне полегшення від того, що мене не затягнуть у храм на кілька довгих годин.

Поставивши вимитий посуд сушитися на маленькій дерев'яній стійці біля раковини, я побажала Нуалі удачі з обідом і рушила нагору збиратися. Керрідвен уже розклала наші речі, але самої Нуалиної

близнючки я так і не помітила, вдягаючи важкий вугільно-чорний светр, обтислі чорні легінси та чоботи з флісовою підкладкою, а потім заплітаючи волосся в недбалу косу.

Рік тому мене змушували носити розкішні сукні та коштовні прикраси й хизувалися мною перед Двором, який розглядав мене не інакше як породну призову кобилу.

А тут... Я усміхнулася до срібно-сапфірової каблучки на лівій руці. Каблучки, яку я зуміла дістати в Лісової Ткалі.

Усмішка спохмурнішала.

Її образ теж до мене приходив. Я бачила, як Стрига стоїть перед королем Гайберну, укрита кров'ю своєї здобичі, як він хапає її голову руками та ламає шию. А тіло кидає своїм потворам.

Я стиснула руки в кулаки й почала дихати — повільно, вдихаючи носом, видихаючи ротом, доки млість не минула, а стіни кімнати не припинили на мене давити.

Доки не змогла знов роздивитися мішанину особистих речей у Різовій кімнаті... нашій кімнаті. Назвати цю спальню маленькою не міг би ніхто, проте останнім часом у ній стало дещо... тісно. Палісандровий стіл проти однієї стіни вкрито паперами та книжками, з якими ми працювали, мій одяг і прикраси переповзли сюди з моєї старої спальні. А ще додалася зброя.

Кинджали й мечі, луки й сагайдаки. Я мимохідь почухала голову, глянувши на страшненьку булаву, яку Різ якось устиг примостити біля столу так, що я цього не помітила.

Я навіть знати не хотіла, звідки та взялася. Хоча, поза сумнівами, за появою булави стояв Кассіан.

Ми, звісно, могли б сховати це все в кишеньку між світами, але... я нахмурилась на свої парні іллірійські мечі, прихилені до високої одежної шафи.

Якщо нас засипле снігом, я, може, і знайду день, щоб усе тут розібрати. Знайти для кожної речі своє місце. Особливо для тієї булави.

Це буде непросто, бо Елейн досі жила в кімнаті далі по коридору. Неста вибрала собі будинок на іншому краю міста, і про той її вибір я теж намагалася не думати. Люсьєн урешті оселився в дорогій квартирі

у резиденції на березі річки, коли повернувся з поля бою. І Двору Весни. Я не розпитувала Люсьєна про той візит — до Темліна.

І Люсьєн ніяк не пояснював ані синець під оком, ані розбиту губу. Запитав лише нас із Різом, чи не знаємо ми, де можна зупинитись у Веларісі, бо не хотів обтяжувати нас своєю присутністю в міському будинку й не бажав залишатися ізольованим у Домі Вітру. Не згадував про Елейн чи нагоду бути ближче до неї. Елейн не просила його ані залишитись, ані піти. І навіть якщо їй було не байдуже до його побитого обличчя, вона ніяк цього не показала.

Але Люсьєн усе одно залишився й навіть знайшов собі справи, часто зникаючи на кілька днів і навіть тижнів поспіль.

Ба навіть попри те, що Люсьєн і Неста жили тепер окремо у власних квартирах, міський будинок останнім часом здавався нам замалим. Надто якщо Мор, Кассіан й Азріель залишалися на ніч. А Дім Вітру був, навпаки, завеликий, надто офіційний і надто далекий від міста. Ні, непоганий, щоб перебути там ніч або дві, але... я любила цю оселю.

Бо тут я справді була вдома. Цей будинок став для мене домом чи не найпершим у житті, якщо докладатися до суті слова. І мені було б приємно відсвяткувати тут Сонцестояння. З усіма ними, хай там як тісно нам буде.

Я похмуро глянула на стос паперів, який треба було розібрати: листи з інших Дворів, прохання жриць про посади, листи з королівств, як людей, так і Фе... Я вже кілька тижнів ігнорувала той стос, а сьогодні вранці зрештою мала все розібрати.

Вища Леді Двору Ночі, Захисниця Веселки і... Столу.

Я пхикнула й перекинула косу через плече. Можливо, найкращим подарунком собі на Сонцестояння став би особистий секретар. Хтось, хто читатиме оце все, відповідатиме на листи, сортуватиме — що важливо, а що можна відкинути. Бо не завадить трохи вільного часу для себе та для Різа...

Я навіть переглянула б бюджет Двору, до якого Різ ніколи серйозно не ставився, і пошукала б, що можна посунути чи поміняти за можливості. Для нього і для мене.

Я знала, що наша казна незліченна, знала, що ми можемо дозволити собі секретаря без жодного натяку на розорення, але була не проти роботи. Я любила працювати. Ця територія, ці люди — усі вони були мені так само до серця, як і моєму судженому. До вчора майже кожна година мого дня складалася з допомоги їм усім... Допоки вчора мене гречно та ввічливо не відправили додому насолоджуватися святом.

Після війни населення Веларіса взялося відбудувати місто та допомагати своїм. Я не встигла навіть придумати, як їм зарадити, а в місті вже сформувалося кілька спільнот самопомоги. До них я й подалася волонтеркою, хапаючись за всі завдання: від пошуку домівок для тих, хто лишився без даху, до втішання родин загиблих і допомоги тим, у кого не було ані прихистку, ні теплих речей і харчів на зиму.

Усе це було життєво важливою доброю працею, яка давала задоволення. Але... існувало дещо більше. Я особисто могла зробити щось більше, щоб стати їм у пригоді. Ось тільки я ще не зрозуміла, що саме.

Та, схоже, не тільки мені кортіло допомогти знедоленим. На свято прибула величезна хвиля нових волонтерів, уцент заповнивши загальну залу біля Палацу ниток і коштовностей, де було розміщено більшість спільнот.

«Леді, ваша допомога була життєдайною, — сказала мені вчора одна з матрон. — Ви були з нами майже щодня й зовсім зморили себе працею. Перепочиньте зо тиждень. Ви на це заслужили. Відсвяткуйте зі своїм судженням».

Я спробувала сперечатися, наполягаючи, що треба роздати ще чимало теплого одягу й запасів дров, але фейрі тільки обвела рукою геть залюднену залу, залюднену новими волонтерами. «У нас навіть більше помічників, ніж ми потребуємо».

Знову спробувала їй заперечити, але жінка просто витурила мене за двері. І зачинила їх за моєю спиною.

Натяк був геть прозорим. Те саме чекало на мене в решті організацій, тому близько до середини минулого дня я зрештою припинила спроби.

«Ідіть додому і насолоджуйтеся святкуванням».

Так я і вчинила. Принаймні пішла додому. Бо от із насолодою виникли проблеми...

Аж тут зв'язок завібрував темною з блискітками хвилиною сили, Різ зрештою відповів на моє вранішнє запитання.

«Я в таборі Девлона».

«І оце так довго не міг відповісти?»

До Іллірійських гір було неблизько, але для відповіді стало б кількох хвилин.

Мене зігріло його сміхом.

«Кассіан критиканив усе без віддиху».

«Біднесеньке моє іллірійське малятко. Ото геть ми тебе змучили, еге ж?»

Різова веселість долинула до мене, зігріла душу теплом у мереживі ночі.

«Так, Кассіан нарешті вибісив Девлона. Поговоримо пізніше».

І, наостанок пригорнувши мене, він зник.

Нічого, невдовзі я про все детально дізнаюся, а зараз...

Я усміхнулася снігові, що кружляв за вікном.

РОЗДІЛ 2

РІЗЕНД

Було ледь по дев'ятій ранку, а Кассіан уже лютував. Водянисте зимове сонце так і не спромоглося бодай промінчиком пробити сірі хмари над Іллірійськими горами. Лише вітри гули між сірих піків. Сніг уже накрив метушливий табір пухким покривалом — незабаром такий самий буде на вигляд і Веларіс.

Коли я збирався на світанку, за вікнами сніжило. До мого повернення місто напевне вкриє снігом чи не по кісточки. Я так і не встиг спитати про це Фейру під час нашої коротенької розмови через зв'язок, але, можливо, вона не відмовиться від прогулянки ввечері. І дозволить мені показати їй, як виблискує Місто зоряного саява, укрите свіжим чистісіньким снігом.

А наразі здавалося, що до міста з моєю судженою пролягло аж пів світу від цього виру діяльності в таборі на ймення Гавань Вітрів, що вгніздився в широкому й високому гірському перевалі. Шалений вітер, ніби насміхаючись з назви табору, проминав гострі піки та здіймав завірюху, кружляв і жалив, але де вже йому було відволікти іллірійців від повсякденної рутини. Для воїнів, не задіяних у патрулюванні, це були тренування в численних рингах на краю прірви, що далеко внизу закінчувалася долиною. Ті, хто не годився для бою, як-от ковалі, купці, чоботарі, мали свої буденні клопоти. Для жінок лишалася найважча та найбрудніша робота.

Яку вони самі такою не вважали. Жодна з них. Проте вся жіноча робота, у малих і старих, лишалася незмінною: готування, прибирання, піклування про малечу, шитво, прання... Такою працею, сумлінною і старанною, можна б пишатись. Якби щоденні жіночі справи не вважали за належне. І якби пів десятка табірних матерів чи будь-кого з

чоловіків, які контролювали їхні життя, не карали за спроби від цієї праці відмовитись, і то жорстоко.

Для народу моєї матері такі традиції склалися споконвіку. Світ народився заново у війні, від якої минуло лише кілька місяців. Стіна розлетілася на друзки, проте дещо залишалось незмінним. Особливо тут, у горах, де зміни відбувалися не швидше, ніж тануть місцеві льодовики. Тисячолітні традиції було непросто похитнути.

До сьогодні. До нас.

Змусивши себе відволіктися від метушні поза крейдяними межами тренувальних рингів, у яких ми стояли, я перетворив своє обличчя на нейтральну маску, бо Кассіан знову насів на Девлона.

— Дівчата зайняті підготовкою до Сонцестояння, — вів очільник табору, схрестивши руки на широких грудях. — Жінкам потрібна вся можлива допомога, інакше вони просто не встигнуть. Нехай потренуються наступного тижня.

За ті десятки років, що Кассіан намагався продати Девлона в згаданому питанні, я давно вже полишив лічити варіанти цієї розмови.

Вітер тріпав темне волосся Кассіана, але обличчя його залишалось незворушним, коли він промовляв до воїна, що неохоче погодився нас навчати:

— Дівчата можуть допомогти матерям після тренування. Скоротимо практику до двох годин. Решти дня вистачить на підготовку.

Девлон скосив очі в мій бік, бо я тримався за кілька кроків від них.

— Це наказ?

Я не змигнув. І попри мою корону, попри всю силу ледь спромігся не перетворитися на перелякане хлопчисько, яким був п'ять століть тому, того першого дня, коли Девлон навис наді мною і затягнув на тренувальний ринг.

— Якщо Кассіан говорить, що це наказ, так воно і є.

Протягом усіх років, що точилася ця невпинна битва з Девлоном та іллрійцями, мені неодноразово спадало на думку, що я можу просто вдертися в його розум, у розум до них усіх — і змусити всіх погодитись. Але деякі кордони я не міг і не стану перетинати. Та й Кассіан мені такого не пробачить.

Девлонове пирхання запарувало в повітрі.

— Годину.

— Дві години, — заперечив Кассіан, трохи розгортаючи крила.

Він дотримувався того жорсткого підходу, про допомогу з яким і попрохав мене цього ранку.

Те, що брат попросив мене прийти особисто, означало, що справи кепські. Та ще халепа. Можливо, нам знадобиться розмістити постійного представника в цьому таборі, доки іллірійці не згадають про таку штуку, як «наслідки».

Але війна вдарила по всіх, а зважаючи на відбудову, на те, що землі людей потроху підповзають назустріч, на те, що інші королівства Фе пильнують за світом без Стіни й міркують, яке неподобство може нині зійти їм із рук... Нам бракувало ресурсів на те, щоб хтось залишився тут. Наразі бракувало. Можливо, наступного літа, якщо все трохи заспокоїться...

Девлонові посіпаки тупцяли на найближчому до нас тренувальному ринзі, скоса змірюючи нас із Кассіаном недобрими поглядами. Кілька століть тому ми знищили в Кривавому Ритуалі вдосталь таких нахаб, щоб від нас почали триматися подалі, але... Але це були іллірійці, що билися та стікали кров'ю за нас цього літа. Що зазнали нищівного удару і від Котла, і від короля Гайберну.

Те, що ці воїни взагалі вижили, свідчило на користь їхньої вдачі та командування Кассіана, але відтоді іллірійці залишилися тут на самоті й без діла, тому біль утрат поволі вироджувався в дещо геть інше. Небезпечне.

Ніхто з нас не забув, що за часів правління Амаранти кілька крилатих угруповань із радістю їй скорилися. І я знав, що ніхто з місцевих не забув, як у перші місяці після її падіння ми полювали за бандами цих покидьків. І знищували їх.

Так, тут обов'язково потрібно залишити нашого представника. Але пізніше.

Девлон не відступав, схрестивши сильні руки.

— Хлопцям після всього пережитого потрібне гарне Сонцестояння. Дайте дівчатам змогу їм це подарувати.

Мерзотник чудово знав, як вибирати зброю — чи то фізичну, чи словесну.

— Дві години в колі щоранку, — повторив Кассіан тим жорстким тоном, із яким навіть я не наважувався сперечатися, коли не хотів відкритої бійки. Він дивився Девлонові просто в очі. — Хлопці можуть допомогти прикрашати табір, прибирати й куховарити. У них теж по дві руки.

— Не в усіх. Дехто повернувся додому з одною, — відповів Девлон.

І я радше відчув, ніж побачив, яким болісним для Кассіана став цей випадок.

Це була ціна командування моїми арміями: кожне поранення, смерть, шрам Кассіан сприймав як власну несправність. Тому тут, серед воїнів, які ще не зцілилися від ран, втратили кінцівки або зазнали каліцтва...

— Півтори години, — втрутився я, стишуючи вал темної сили, що почала скипати в моїх жилах, шукаючи собі виходу у світ.

Долоні закрижаніли, довелося сховати їх у кишені. Кассіан помірковано вдавав, ніби біситься, і широко розвів крила. Девлон розтулив рота, але я не дав йому шансів ляпнути дурню.

— Півтори години щоранку, а потім вони можуть ставати до хатніх справ, залучаючи за нагоди й чоловіків. — Я озирнувся на довгочасні намети й невеличкі кам'яні та дерев'яні хатинки, розкидані вздовж широкої дороги аж до самісіньких гірських піків, підперезаних лісами. — Не забувай, Девлоне, скільки жінок так само зазнали втрат. Нехай вони не втратили рук, але їхні чоловіки, сини, брати лишилися на тих полях бою. Усі мають допомогти з підготовкою свята, і всі повинні тренуватися.

Я смикнув підборіддям, даючи Кассіанові знак слідувати за мною до хатини на протилежному боці табору, де ми облаштували свою вже майже постійну базу для місцевих операцій.

У тій хатині не було жодного місця, де я не взяв би Фейру — кухонний стіл у цьому плані був моїм улюбленцем, дякувати тим першим дням нашого зв'язку, коли я просто не міг бути поряд із нею... і не бути в її тілі.

Наскільки далекими, давніми здавалися тепер ті дні. Наче з минулого життя.

Мені потрібен був вихідний.

Сніг і лід рипіли й хрупали під нашими ногами, доки ми прямували до вузького двоповерхового кам'яного будинку аж попід шеренгою дерев.

Ні, не просто вільний день, щоб перепочити, і не день, щоб кудись навідатись, а просто трохи більше тих лічених годин, що діставалися мені в ліжку із судженою.

Щоб поспати більш ніж кілька годин і взяти свою кохану. Бо останніми днями в мене завжди лишався вибір між цими варіантами, не інакше. Що було для мене геть неприйнятним. І перетворювало мене на цілковитого бовдура.

Минулого тижня я так закрутився в справах і так палко хотів відчути її дотик і смак, що не витримав і взяв просто в повітрі, коли ніс із Дому Вітру до нашого міського будинку. Високо над Веларісом — у всіх на очах, якби я не згадав прикрити нас марою. Я місяцями планував, як улаштувати з подібного незабутній момент, а сам момент потребував обережного маневрування в повітрі, але... щойно дивився в її блакитно-сірі очі, як уже несвідомо розв'язував пояс її штанів. А мить по тому був уже в ній, від чого ми мало не гепнулись на дахи, як отой іллрійський підліток. Фейра лише розсміялася, і від її хрипкого сміху я сягнув піка.

Що показало мене не з найліпшого боку, і я не сумнівався, що впаду ще нижче, доки ми дочекаємося вільного дня на Зимове Сонцестояння. Я притлумлював бажання, що сколихнулося в мені, доки воно не перетворилося на ледь чутне ревіння на краю свідомості, і не розмовляв, доки ми з Кассіаном не дійшли до дерев'яних вхідних дверей.

— Про що ще мені слід дізнатися, доки я тут?

Я постукав чоботами по одвірку, збиваючи сніг, і зайшов до хатини. В очі відразу впав той кухонний стіл у самісінькому центрі кімнати. Довелося викидати з голови образ Фейри, похиленої на нього.

Кассіан гучно видихнув і зачинив за собою двері, перш ніж притулитися до них згорнутими крилами.

— Скипає смута. На Сонцестояння тут зібралося стільки кланів, що далі буде тільки гірше.

Легенький доторк моєї магії запалив вогонь у каміні, і маленький перший поверх став швидко нагріватися. То був лише тихенький шепіт моїх сил, а все-таки й він дав полегшення від майже постійного тиску, що його чинив на себе: будь-що, аби стримати всю свою темну силу, все, чим я був.

Я сів за той клятий стіл і схрестив руки.

— Ми вже стикалися й розбиралися із цим лайном. Владнаємо знову.

Кассіан похитав головою, і довге темне волосся зблиснуло в непевному світлі, що пробивалося з вікон.

— Нині все не так, як раніше. Раніше нас, тебе, мене й Аза, зневажали за те, хто ми і які ми. А тепер... ми послали їх у бій. Я послав їх, Різе. І тепер невдоволені не лише ті придуркуваті воїни, але й жінки. Вважають, що я вирядив усіх на південь, щоб помститися за наше дитинство. Вони впевнені, що декого із чоловіків я навмисне розмістив у перших лавах. Що це була розплата.

Погано. Дуже погано.

— Тоді діяти треба обережно. Знайти, звідки тече ця отрута, і покласти їй край... але мирно, — уточнив я, коли він звів брови. — Убивства нас не витягнуть із такої халепи.

Кассіан почухав підборіддя.

— Твоя правда, не витягнуть.

Усе буде зовсім не схоже на гонитву за бунтівними загонами розбійників, які жахали всіх, хто їх бачив. Зовсім не схоже...

Кассіан оглянув напівтемну кімнату. Вогонь потріскував у каміні, біля якого він колись так часто бачив мою матір — вона готувала для нас, доки ми тренувались. І давній знайомий біль зміцнів у моїх грудях. Увесь цей будинок до останньої тріски був повен привидів минулого.

— Багато хто прибуде на Сонцестояння, — говорив далі Кассіан. — Я можу залишитися тут і наглянути за всім. Роздати наші подарунки

дітям та декому з матерів. Те, що їм справді потрібно, але через гордість вони не попросять.

Ідея була розумна. Але...

— Це може почекати. Я хочу, щоб Сонцестояння ти зустрів удома.

— Я не проти...

— Я хочу, щоб ти був удома. У Веларісі, — додав я, коли він розтулив рота, напевне щоб лякнути якусь дурню іллірійських лоялістів, у яку досі вірив, попри те що вони все життя ставилися до нього, мов до сміття. — Сонцестояння зустрінемо разом. Усі ми.

Навіть коли для цього знадобляться прямі накази Вищого Лорда.

Кассіан схилив голову.

— Що тебе тривожить?

— Нічого.

Власне, мені не було на що жалітися. Бо «регулярно затягати до ліжка свою суджену» ніяким чином не правило за нагальну проблему. І нікого, крім мене, не мало турбувати.

— Штани тиснуть, Різе?

Звісно, він усе розумів і так.

Я зітхнув, суплячись у стару закопчену стелю. Ми святкували Сонцестояння і в цій хатині. Моя мама завжди готувала подарунки для Азріеля й Кассіана. От для Кассіана те перше Сонцестояння, яке ми зустріли тут, стало першим у житті святом, коли він отримав подарунок. Досі пам'ятаю, як Кассіан намагався приховати сльози, розгортаючи свої подарунки, і як плакала моя мама, коли спостерігала за ним.

— Хочу просто перестрибнути в наступний тиждень.

— А твоя сила точно не дає тобі такої змоги?

Я відповів суворим поглядом. Кассіан нахабно всміхнувся.

Моя вдячність до них (моїх друзів, моєї родини, тих, хто бачив мою силу й не задкував від неї, не боявся) не знала меж. Так, іноді я навіть міг їх налякати до мокрих штанів, але ми всі час від часу таке одне з одним чинили. Сам Кассіан лякав мене частіше, ніж я хотів би визнавати, і востаннє — лише кілька місяців тому.

Двічі. Двічі протягом усього кількох тижнів.

У мене перед очима досі стояв образ того, як Азріель витягує його з поля бою, як кров стікає з ніг у багнюку, а рана на животі розчахнутою пащею шкіриться в небо.

І образ того, що бачила Фейра, після того як впустила мене у свідомість, щоб показати, що саме сталося з нею і сестрами в короля Гайберну. Я досі бачив Кассіана на підлозі, скривавленого, переламаного, і чув, як він благає Несту втекти.

Кассіан ще не говорив зі мною про це. Про те, що тоді сталося. Про Несту.

Сестра моєї судженої й Кассіан узагалі не розмовляли одне з одним. Неста успішно замкнулася в якійсь халупі на протилежному березі Сидри й відмовлялася контактувати з будь-ким із нас, за винятком кількох коротких візитів Фейри раз на місяць.

І я мав знайти спосіб полагодити ще й цей момент.

Позаяк бачив, як погано від того Фейрі. Я досі втішав суджену, коли вона прокидалася в лихоманці від нічних жахів про той день у Гайберні, коли її сестер перетворили проти їх волі. Жахів про мить, коли Кассіан мало не загинув, коли Неста прикривала його, захищаючи від нищівного удару, а Елейн — Елейн — убила короля Гайберну кинджалом Азріеля.

Я потер міжбрів'я пальцями.

— Тепер це непросто. І всім нам є що робити, усі ми намагаємося бодай якось втримати ситуацію.

Аз, Кассіан і я знову відклали свої традиційні п'ять днів осіннього полювання. Перенесли на наступний рік — знову.

— Прилітай додому на Сонцестояння, і ми зможемо сісти та обміркувати наші плани на весну.

— Яке святкове завданнячко.

Із моїм Двором Мрій так воно завжди й було.

Але я змусив себе запитати:

— Девлон теж один із майбутніх бунтівників?

Я молився, щоб це було не так. Я зневажав Девлона за його замшілі погляди, але він завжди був справедливим зі мною, Кассіаном й Азріелем. Ставився до нас так само, як до справдешніх іллірійських

воїнів. Так само, як до всіх напівкровок під своїм командуванням. Задушити його мені хотілося лише за абсурдні уявлення про жінок. Розвіяти туманом... Утім, якщо нам доведеться шукати йому заміну, тільки Мати знатиме, хто погодиться на таке невдячне місце.

Кассіан похитав головою.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.